

กระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

A Paradigm for Teacher Professional Development to enhance 21st Century Life and Career Skills of Junior High School Students

พัชรา แยมสำราญ¹สุเทพ อ่วมเจริญ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ศึกษาประสิทธิผลของกระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับความรู้และการฝึกปฏิบัติตามกระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครู จำนวน 25 คน และนักเรียน จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบประเมิน และแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test (dependent) ผลการวิจัย พบว่า

1. กระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาขึ้นตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ซึ่งเป็นการร่วมมือร่วมพลังของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องโดยการพึ่งพากันและกัน เรียกว่า AEW Model ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 หน่วยที่ 2 การออกแบบกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 หน่วยที่ 3 การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนที่ออกแบบ และ หน่วยที่ 4 การประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แต่ละหน่วยประกอบด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (A: Analysis) การเสริมพลังอำนาจ (E: Empowerment) และการประเมินคุณค่า (W: Worth Assessment) ที่เชื่อมโยงกันโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การสะท้อนผลการปฏิบัติการร่วมมือร่วมพลัง และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้

2. หลังการทดลองใช้กระบวนทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า ความรู้และความสามารถในการจัดกิจกรรมแนะแนวของครู สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

¹ ปรัญญาปรัชญาคุณฐิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน
4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติ ตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ : กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู, ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ, ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop a paradigm for teacher professional development to enhance 21st Century Life and Career Skills of junior high school students, 2) to examine evidentially effectiveness of the paradigm, 3) to study teachers' opinions toward the paradigm and 4) to study students' opinions toward teachers' guidance on the paradigm. The sample was 25 purposive sample group of teachers who've been working as a guidance teacher and 55 students in Educational Opportunity Expansion Schools of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instruments included Achievement Test, Questionnaire and Opinion Survey. The data were analyzed by percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and t-test dependent.

The research results were as follows:

1. The paradigm for teacher professional development to enhance 21st Century Life and Career Skills was developed through Professional Learning Community : PLC which is the continuous improvement cooperation of teacher and education officer called AEW Model. The Model consisted of 4 learning units. The first one is to Enhance the knowledge about guidance activities and Life and Career Skills for 21st Century, the second is to Design guidance activities to promote students' Life and Career Skills for 21st Century, the third is to Implement guidance activities and the last one is Formative Assessment. Each unit included 3 steps ; Analysis, Empowerment and Worth Assessment which linked each other through discussion, criticizing, cooperation and enhancement learning procedure.
2. The results of the Paradigm for Teacher Professional Development to enhance 21st Century Life and Career Skills of Junior High School Students implementation revealed that teachers' scores were significantly increased at .01 level and skills were higher than before.
3. The Teachers' opinions toward the Paradigm for Teacher Professional Development were at the high agreement level.
4. The students' opinions toward Life and Career Skills promotion guidance activity of teacher who've learned and practiced through the Paradigm for Teacher Professional Development were at the highest agreement level.

Keywords : Paradigm, Teacher Professional Development, 21 st Century Life and Career Skills, Professional Learning Community : PLC

บทนำ

ครูเป็นปัจเจกบุคคลที่มีอิสระทางความคิด สามารถตัดสินใจและบริหารจัดการตนเองได้ ขณะเดียวกันครูก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบโรงเรียนซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ค่านิยมและความเชื่อของครูย่อมได้รับผลกระทบจากระบบของโรงเรียนขณะที่ความเชื่อและวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนก็ย่อมได้รับอิทธิพลจากครูเช่นเดียวกัน การพัฒนาครูจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กรโรงเรียน (Costa and Garmston, 2002) จากการศึกษาพบว่าครูที่มีความผูกพันและกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุพันธกิจของโรงเรียนส่งผลดีต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน (Hord, 1997) ครูในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ใช่เป็นเพียงผู้สอนแต่ควรมีบทบาทหลักในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ผู้ชี้แนะแนวทาง (Guide or Coach) และผู้ร่วมเรียนรู้หรือร่วมศึกษา (Co-learner or Co-investigator) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับสังคมในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

แนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา ซึ่งองค์การยูเนสโกได้เสนอแนะว่าผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพและทักษะเบื้องต้นเฉพาะอาชีพ สำหรับประเทศไทยได้กำหนดให้มีการบูรณาการทักษะชีวิตซึ่งครอบคลุมทักษะอาชีพในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนว ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ประกอบด้วย การตระหนักรู้และเห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์ ความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการแนะแนวด้านผู้เรียนซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจและเห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น สามารถแสวงหาและใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554)

จากการศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อผลงานในสังคมยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ และได้นำเสนอกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกว่า “Peer Learning Networks” ซึ่งเป็นแนวคิดการเรียนรู้กระบวนกรสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของมนุษย์ในสังคม โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กระบวนทัศน์ดังกล่าวประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนหลักสูตร การสอน การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อเตรียมนักเรียน ให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เป็นกำลังแรงงานและพลโลกที่สร้างสรรค์ในสังคมยุคศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ซึ่งในปีเดียวกันนี้ Charles Kivunja (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนทัศน์การเรียนรู้ใหม่ที่บูรณาการทักษะชีวิตและอาชีพกับเนื้อหาสาระหลักเพื่อเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพการแข่งขันทางสังคม เศรษฐกิจและด้านอื่นๆ ในสังคมโลกต่อไป

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่ห่างไกลและขาดความพร้อมด้านต่างๆ ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่มีภาระงานด้านการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษา เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้นๆ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่จึงเป็นครูประจำชั้นหรือครูที่ได้รับมอบหมายซึ่งไม่มีคุณวุฒิทางการแนะแนว

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยมุ่งพัฒนาการแนะแนวเชิงรุกโดยสังคมมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการ

จัดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุมการศึกษา การงานอาชีพ ชีวิตและสังคมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของนักเรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งนักเรียนมีอิสระในการคิด ตัดสินใจ และเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) จึงอาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อน ดังเช่น แนวนโยบายขององค์กรต่างๆ เช่น เครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills: P21) ที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skill) แก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมแนะแนวเป็นภารกิจหนึ่งของงานแนะแนวซึ่งเป็นศาสตร์และศิลป์ที่มีปรัชญา หลักการ แนวคิดและขอบข่าย การพัฒนานักเรียนด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งผู้ทำหน้าที่แนะแนวจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการ จัดทำและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความรู้ความเข้าใจและ ทักษะในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของตนเองและเพื่อนครู การจัดสภาพแวดล้อมในสถาน ศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู รวมทั้งการประเมินสมรรถนะของตนเองเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับครูที่จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ (สุวิมล ว่องวานิช และคณะ, 2554)

การพัฒนาวิชาชีพครูที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะด้านการสร้างเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน จำเป็นต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนความคิด และความเชื่อ ซึ่งนำไปสู่การปรับ เปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิบัติงานแนะแนวที่ส่งผลต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ของครูและนักเรียนไปพร้อมกัน ได้แก่ ชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพ (Professional learning community: PLC) ประกอบกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนว Constructivist รูปแบบการพัฒนา หลักสูตรของ Ralph Tyler, Hilda Taba และ Oliva การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) แนวคิดการประเมินตาม SOLO Taxonomy (John B. Biggs และ Kelvin Collis, 1982) และการชี้แนะทางปัญญา (Cognitive Coaching)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าว จึงได้ศึกษาและพัฒนากระบวนการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยคาดหวังว่าจะเป็นแนวทางการพัฒนาบทบาทของครูใน ฐานะผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพครู และเกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานที่ส่งผล ทางบวกต่อทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของครูและนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบทศน์การพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับความรู้และการฝึกปฏิบัติตามกระบวนการ พัฒนาศักยภาพวิชาชีพครู

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร ประกอบด้วย ครูประจำชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจำแนกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 40 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 100 คน รวม 140 คน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว จำนวน 25 คน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1 คน เนื่องจากเป็นกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้วิจัยและเพื่อความสะดวกในการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง สุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการขยายผลการวิจัย จำนวน 8 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 55 คน ได้มาโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan

วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) ตำรา วารสาร บทความ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์ต่าง ๆ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาวิชาชีพ 3) ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว จำนวน 37 คน และ 4) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 34 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) และแบบบรรยายการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินการ 1) ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายและองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาวิชาชีพ การสอบถามครูและนักเรียน 3) สังเคราะห์และสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยขั้นตอนการพัฒนาและองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และการคำนวณค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการโดยใช้สูตร PNI (Modified Priority Need Index) ซึ่งพัฒนาโดย นางลักขณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ร่องวาณิช (2548)

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูโดยนำข้อมูลจากระยะที่ 1 มากำหนดองค์ประกอบและจัดทำร่างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูและคู่มือการใช้จุดประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว จำนวน 37 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 34 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือ ได้แก่ กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับร่างการดำเนินการ 1) นำข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นโครงสร้างของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฉบับร่าง ประกอบด้วยชุดของแนวความคิดและการปฏิบัติของครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC), คู่มือการใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ของครูด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนฯ แบบประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวฯ แบบตรวจสอบระดับคุณภาพการเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวเพื่อ

ส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนฯ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู 2) นำกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ ฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาวิชาชีพ จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการแนะแนว 1 คน รวมทั้งคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของร่างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู โดยการสอบถามและการประเมินความสอดคล้องก่อนปรับปรุงและเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ 3) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลโดยนำไปใช้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบมีค่าความยากง่าย 0.37 – 0.70 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 – 0.93 ค่าความเชื่อมั่น 0.93 ค่าความยากง่าย 0.37 – 0.70 ค่าอำนาจจำแนก 0.20 – 0.93 และค่าความเชื่อมั่น 0.93 แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.9 และแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาช (Cronbach, 1990:204) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ใช้เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระหว่าง 0.80 – 1.00 (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2529 : 95)

ระยะที่ 3 การนำกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปทดลองใช้

จุดประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว จำนวน 25 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 55 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือ ได้แก่ กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แบบบันทึกการประชุม เอกสารหน่วยการเรียนรู้ตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ แบบทดสอบความรู้ของครู แบบประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนว แบบตรวจสอบระดับคุณภาพการเรียนรู้ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

การดำเนินการในการศึกษาวิจัยนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบทดสอบก่อนและหลังกับกลุ่มเดียว (One – Group Pretest – Posttest Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 249) เป็นรูปแบบวิธีการวิจัยศึกษากรณีเดียวสำหรับทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ ดำเนินการทดลองดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน 2) จัดประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจความเป็นมา ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย องค์กรประกอบของกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว และทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) ผู้วิจัย ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันวางแผนและกำหนดช่วงเวลาดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ 4) ทดสอบความรู้ก่อนการทดลองและจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่กลุ่มครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 5) ครูรวมกลุ่ม 6-8 คนตามความสมัครใจเพื่อร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว และกำหนดปฏิทินการพบกลุ่มเพื่อสะท้อนผลการจัดกิจกรรมแนะแนว แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการกิจกรรมแนะแนวให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ 6) ครูดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบ โดยเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ตามกระบวนการของ AEW Model เช่นเดียวกับกระบวนการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของครู ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อช่วยเหลือกันและกัน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมในการทำงาน พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เน้นผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน มีการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์การแบ่งปันคุณค่าและวิสัยทัศน์ และการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล 7) ประเมินผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ โดยครูทำแบบทดสอบความรู้ การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21

ของนักเรียนฯ แบบประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวฯ แบบตรวจสอบระดับคุณภาพการเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวฯ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ และนักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณคะแนนพัฒนาการตามแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (2548 : 28)

ระยะที่ 4 การปรับปรุงและการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูผู้วิจัยได้นำจุดประสงค์เพื่อขยายผลกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มตัวอย่างครูที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 8 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มขยายผล

เครื่องมือกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การดำเนินการ 1) ทดสอบความรู้ก่อนการทดลอง 2) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ 3) ครูร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว และกำหนดปฏิทินการพบกลุ่ม 4) ครูดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการของ AEW Model 5) ครูทำแบบทดสอบความรู้การจัดการกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนฯ แบบประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวฯ แบบตรวจสอบระดับคุณภาพการเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวฯ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ และนักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่เรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณคะแนนพัฒนาการตามแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (2548 : 28)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และคำดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการ (Priority Need Index: PNI) จากแบบสอบถามครูและนักเรียน

2. วิเคราะห์ประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้คำดัชนีความสอดคล้อง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

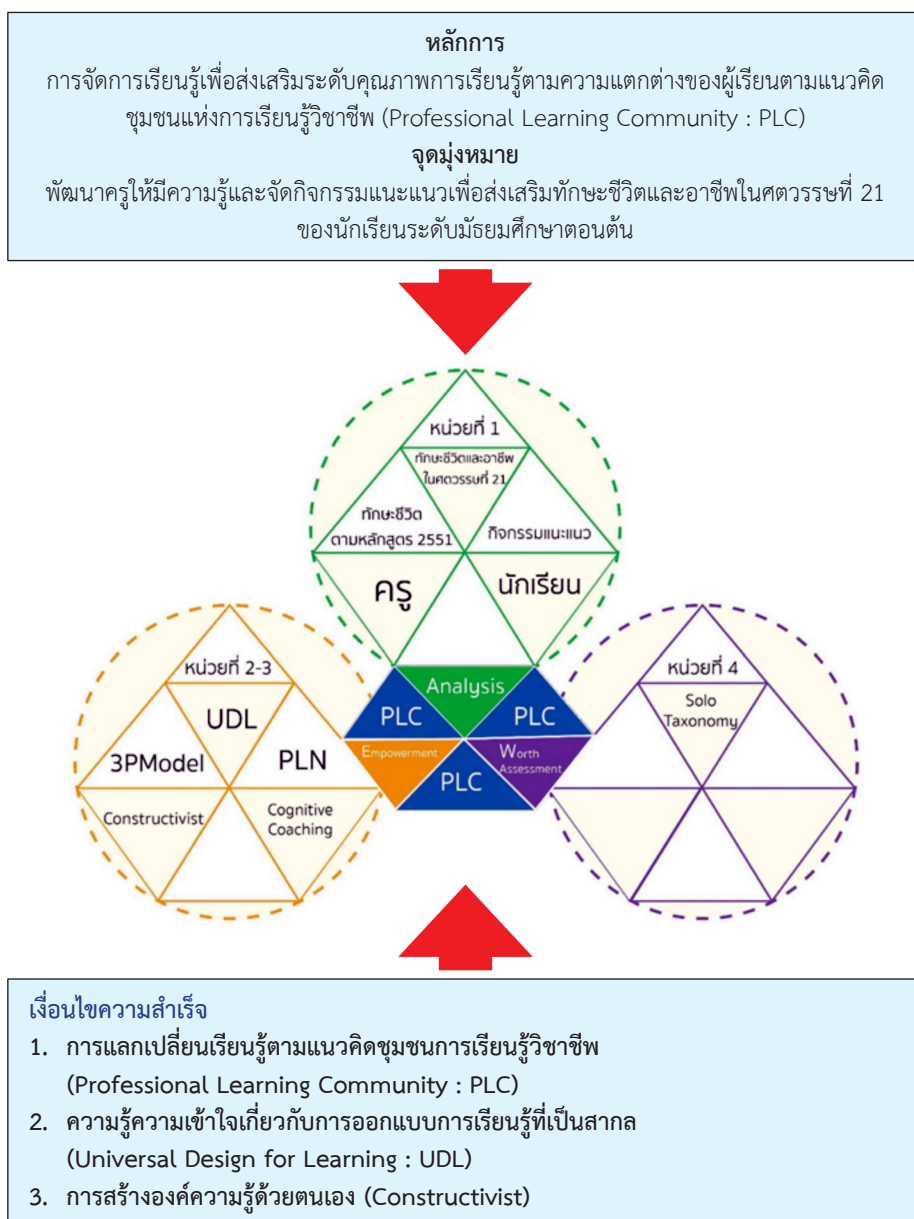
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับความรู้และการฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ เป็นชุดของแนวคิดและการปฏิบัติร่วมกันของครูที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เรียกว่า AEW Model ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (A: Analysis) ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 การออกแบบการเรียนรู้และความแตกต่างของบุคคลการเสริมพลังอำนาจ (E: Empowerment) ได้แก่ มิติการคิดของ Marzano การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อการเรียนรู้ (Universal Design for Learning: UDL) แนวคิด 3 P Model ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivist)

การชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching) และการประเมินคุณค่า (W: Worth Assessment) ได้แก่ การประเมินระดับคุณภาพการเรียนรู้ตาม SOLO Taxonomy โดยจัดทำคู่มือการใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูฯ และหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 กระบวนการจัดการกิจกรรมแนะแนวและทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หน่วยที่ 2 การออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 3 การจัดการกิจกรรมแนะแนว และหน่วยที่ 4 การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกันด้วยกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ได้แก่ การร่วมกำหนดเป้าหมายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบเกื้อกูลกันและกันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน มีการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน รวบรวมความคิดสร้างสรรค์ และการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคลดังแผนภาพ

แผนภาพกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากแผนภาพ กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวและทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีกระบวนการดังนี้

1. วิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพครูทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21(A: Analysis)
2. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร, ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (E : Empowerment)
3. การประเมินความคุ้มค่าและเป้าหมายการเรียนรู้ (W: Worth Assessment)

หน่วยที่ 2 การออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีกระบวนการดังนี้

- 1) วิเคราะห์ Learning Styles กิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป้าหมายการเรียนรู้ (A : Analysis)
- 2) การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (UDL) และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (E : Empowerment)
- 3) การประเมินแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนว (W: Worth Assessment)

หน่วยที่ 3 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวตามแผนมีกระบวนการดังนี้

- 1) มิติการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน (A : Analysis)
- 2) 3P Modelและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (E : Empowerment)
- 3) การประเมินผลการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว (W: Worth Assessment)

หน่วยที่ 4 การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

- 1) วิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของครูและนักเรียน วิเคราะห์เกณฑ์การประเมิน (A : Analysis)
- 2) การประเมินตาม SOLO Taxonomy และการสะท้อนผล (E: Empowerment)
- 3) สรุประดับคุณภาพการเรียนรู้ของครูและนักเรียนและการวางแผนเพื่อพัฒนาระดับการเรียนรู้ (W: Worth Assessment)

2. ประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 25 คน รายละเอียดดังนี้

2.2 ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู สรุปได้ ดังนี้

2.2.1 ความรู้ของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 23.40, S.D. = 1.85) สูงกว่าก่อนการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 12.12, S.D. = 1.39) สอดคล้องกับกลุ่มขยายผล ซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 18.12, S.D. = 1.95) สูงกว่าก่อนการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X}$ = 8.75, S.D. = 1.66)

2.2.2 ครูมีทักษะการจัดการกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะหายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนของผู้ปฏิบัติงาน และการประเมินผลการเรียนรู้อย่างครอบคลุมตามแนวคิด Bloom Taxonomy ด้านการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น

ส่งเสริมการรู้จักการทำงานเป็นทีมและรายบุคคล การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลตามระดับคุณภาพการเรียนรู้ตามแนวคิด SOLO Taxonomy ด้านการนำความรู้ใหม่ไปใช้ อย่างสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้นักเรียนมีทักษะ ทักษะคิด และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อความสำเร็จและมีความสุข เชื่อมโยงครู นักเรียนและชุมชนเพื่อร่วมส่งเสริมทักษะชีวิตและ อาชีพในศตวรรษที่ 21 เรียนรู้การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และ สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนความแตกต่างการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน และสะท้อนผลการประเมินแก่นักเรียนรายบุคคลเพื่อพัฒนาระดับการเรียนรู้ตามความต้องการ ของนักเรียน สำหรับทักษะที่อยู่ใน ลำดับพอใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมแนะแนวที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัว เพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง การสนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียน สามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและเป็นประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น ทักษะในการประสานงาน กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์นักเรียนในการสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ และการทำงาน ของตนเอง การใช้คำถามเกี่ยวกับอนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคมและสากล และผลการประเมินระดับการเรียนรู้ เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและสนับสนุนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับนักเรียน

2.2.3 ผลการประเมินระดับการเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและ อาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ระดับ 1 ปฏิบัติการพัฒนาวิชาชีพครูระดับพอใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ค่าระดับ 2 ปฏิบัติการพัฒนาวิชาชีพครูระดับดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และค่าระดับ 3 ปฏิบัติการ พัฒนาวิชาชีพครูระดับดีมาก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48

2.2.4 ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านกิจกรรมด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ที่ ได้รับ ครูเห็นด้วยในระดับมากที่สุดด้านกิจกรรมช่วยให้มีการปรับเปลี่ยนความคิดและการเรียนรู้การพัฒนาวิชาชีพครู บรรยากาศ ในการเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและกระบวนการคิดและเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ประเด็นที่ครูแสดงความเห็นด้วย ในระดับมากได้แก่ ภาระงานการเรียนรู้ครอบคลุมกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู การกระตุ้นและเสริมแรงการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และการสรุปโน้ตทัศน์การพัฒนาวิชาชีพครู

2.2.5 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของครูที่ได้รับความรู้และการฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ การสำรวจความสนใจ ความถนัดของนักเรียนรายบุคคล การแจ้งวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยอย่างชัดเจน การวัดผลนักเรียนเป็นระยะ และมีข้อเสนอแนะให้นักเรียนไปปรับปรุงแก้ไขการจดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนมีการประเมินผลหลายรูปแบบ นักเรียนทราบวิธีการประเมิน และมีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนคะแนนนักเรียน สามารถเชื่อมโยงข้อมูลของตนเองกับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในศตวรรษที่ 21 การรวมกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจและความถนัดคล้ายคลึงกันช่วยส่งเสริม การเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพการพัฒนาการเรียน รู้เป็นการเพิ่มทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทักษะที่จำเป็นอื่น ๆ เห็นด้วยมาก ได้แก่ การเตรียมเอกสารประกอบ การบรรยายและอุปกรณ์ การชี้แจงหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ชักถาม ปัญหา และสรุปประเด็นร่วมกันในห้องเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนมีความอบอุ่น เน้นความร่วมมือ ไม่เน้นการแข่งขัน นักเรียนมี ความสุข ในการเรียน มีความเป็นประชาธิปไตย ให้คุณค่ากับความคิดเห็น และกระบวนการคิดของนักเรียน การส่งเสริมให้นักเรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถ คิด วิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล และนักเรียนมีความรู้ และความเข้าใจทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคต

การอภิปรายผล

1. กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นให้ครูเกิดการปรับเปลี่ยนชุดความเชื่อและความคิดที่มีต่อตนเองและสภาวะการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ของครูและผู้เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า โดยธรรมชาติมนุษย์มีคุณลักษณะของการเป็นนักเรียนตลอดชีวิต ขณะที่แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรกล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือความรู้ รูปแบบการเรียนรู้ตามความแตกต่างและความต้องการของนักเรียน สิ่งบ่งชี้ผลการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายซึ่งหลักการดังกล่าว สอดคล้องกับปรัชญาของการแนะแนว ที่ให้คุณค่าและความสำคัญต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีการศึกษาวิจัยที่ยืนยันว่า ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความเชื่อ ความคิด การรับรู้ ทักษะคิด ความรู้และประสบการณ์มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการทำงานของบุคคลนั้น ๆ การออกแบบกระบวนการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูฯ ในการวิจัยนี้อาศัยแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และดำเนินการตามขั้นตอนของ AEW Model ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนปัจจัยภายในของครูที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีคุณวุฒิทางการแนะแนว โดยการสร้างความเข้าใจองค์ประกอบของกระบวนการทัศน์ การเสริมพลังอำนาจครูด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ครูสามารถเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning: UDL) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทำให้เกิดพลังการเรียนรู้ (Powerful learning) ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นต้นแบบ และเป็นผู้ชี้แนะ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของครูในขณะปฏิบัติงาน และเป็นสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning Environment) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพแก่นักเรียนไปในขณะเดียวกัน ดังที่ Hord (1997) ได้ทำการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับผลลัพธ์ของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ พบว่า มีผลดีต่อครูด้านการลดความโดดเดี่ยวในงานสอน เกิดความผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น ค้นพบความรู้ ความเชื่อใหม่เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนที่ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน มีความรอบรู้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อวิชาชีพอย่างกว้างขวาง ส่งผลดีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูได้ตลอดเวลา ทั้งยังส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักสูงขึ้นสอดคล้องกับ Charles Kivunja (2014 : 81-91) ที่ได้ศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยนำเสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ เรียกว่า “Peer Learning Networks” ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนหลักสูตร การสอนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งในปีต่อมา Charles Kivunja ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และได้เสนอแนะให้มีการสร้างกระบวนการทัศน์การเรียนรู้ใหม่ที่บูรณาการทักษะชีวิตและอาชีพกับเนื้อหาสาระหลักเพื่อเตรียมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นประโยชน์ของกระบวนการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครู ได้แก่ การปรับเปลี่ยนความคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมีการวิเคราะห์นักเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทำให้ครูรู้จักนักเรียนและสามารถจัดกลุ่มนักเรียนที่มีคุณลักษณะ ความสนใจ ความถนัดใกล้เคียงกันในการจัดกิจกรรมแนะแนวและชุมชนการเรียนรู้ในระดับนักเรียนได้นอกจากนี้ การประเมินระดับการเรียนรู้ตาม SOLO Taxonomy ยังสามารถนำไปประยุกต์เป็นเกณฑ์ประกอบการประเมินผลกิจกรรมแนะแนวตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด และสะท้อนผลการประเมินแก่นักเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ตามที่ต้องการต่อไป

2. ประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้จากการประเมินความรู้ ทักษะการจัดกิจกรรมแนะแนว ความคิดเห็นของครูและนักเรียน เป็นผลจากการนำหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการพัฒนาและใช้กระบวนการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครู อันประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning : UDL) การเรียนรู้ตามแนว Constructivist แนวคิด 3P Model มิติการคิดของ Marzano และการประเมินตาม SOLO Taxonomy จากผลการประเมินระดับคุณภาพการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มขยายผลแสดงถึงประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยเฉพาะการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment: E) ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นชุมชนกัลยาณมิตรของครูจาก การพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อสร้างความรู้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวระหว่างเพื่อนครู และระหว่างครูกับครูแนะแนวที่มีประสบการณ์ด้วยความไว้วางใจและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นการพัฒนาวิชาชีพในขณะปฏิบัติงานประจำวันซึ่งส่งผลต่อนักเรียนในระดับชั้นเรียน อย่างเป็นรูปธรรม เกิดการรวมกลุ่มย่อยของครูอย่างอิสระตามความสมัครใจและบริบทสังคม เช่น ครูที่ทำหน้าที่

แนะแนวในโรงเรียนเดียวกันรวมกลุ่มเป็นคู่วิชาชีพ ทีมรายวิชา และทีมนิเทศ นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพในระดับชั้นเรียน และกลุ่มนักเรียน ไปในขณะเดียวกัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างซึ่งประเมินระดับการเรียนรู้ตนเองในระดับ 1 นั้น อาจเกิดจากความคาดหวังต่อตนเองของครูที่ต้องการพัฒนาความรู้และทักษะการจัดกิจกรรมแนะแนว ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู เช่น การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ความร่วมมือของนักเรียน และข้อจำกัดด้านเวลาในการพบกลุ่มสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพตามที่กำหนด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยดำเนินการตามขั้นตอนของ AEW Model ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ช่วยให้ครูค้นพบความรู้ ความเชื่อใหม่ มีความรอบรู้ข้อมูลสารสนเทศจากการพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในลักษณะชุมชนกัลยาณมิตรของครู สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสอนและจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (Learning Environment) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพแก่นักเรียนไปในขณะเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรวิเคราะห์และสังเคราะห์ หลักการ แนวคิด แนวโน้มของโลกในปัจจุบันและอนาคต ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนไทยในศตวรรษที่ 21 โดยนักเรียนมีส่วนร่วมกำหนดขอบข่ายทักษะชีวิตและอาชีพที่ต้องการพัฒนาด้วยตนเอง ทั้งนี้ควรครอบคลุมทักษะการพัฒนาชีวิตส่วนตนและสังคม ทักษะการเรียนรู้ และทักษะพื้นฐานทางการงานอาชีพ

2. ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) ทั้งในกระบวนการพัฒนาครูและการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การเรียนรู้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของครูในฐานะผู้เรียนรู้และนักเรียน

3. ควรกำหนดเป้าหมายและวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ให้เหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับครู

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตาม SOLO Taxonomy เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้บุคคลกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาความคิดและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับแนวโน้มของโลกในศตวรรษที่ 21

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการนำแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการแนะแนวด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) จึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). **คู่มือฝึกอบรมและแนวทางการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2548). รายงานการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: พหุกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แซ่ซ่ง. (2550). **สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง**. การประชุมวิชาการและเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับชาติ เรื่องโอกาสและความหวังในการพัฒนาการศึกษาไทย, 10 - 11 กรกฎาคม 2550.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- สุวิมล ว่องวานิช และคณะ. (2554). **วิจัยในโครงการ การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองซึ่งได้รับทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.)** สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. เข้าถึงได้จาก: <http://re-ed.onecapps.org/ReEDFile/S1400009.pdf>. (วันที่ค้นข้อมูล: วันที่ 28 พฤษภาคม 2559).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21: มาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21**. เอกสารการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2557.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554). **แผนยุทธศาสตร์การแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2559)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2529). **ทฤษฎีการวัดและประเมินผลการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยามการศึกษา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). **ทฤษฎีการประเมิน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Biggs, J.B., and Collis, K.F. (1982). **Evaluating the Quality of Learning - the SOLO Taxonomy**. New York: Academic Press. xii + 245 pp.
- Charles Kivunja. (2014). **Do you Want Your Students to Be Job-Ready with 21stCentury Skills**. International Journal of Higher Education, 3 (3), p. 81-91.
- Costa, A., &Garmston, R. (2002). **Cognitive Coaching: A Foundation for Renaissance Schools**. The United States of America : Christopher-Gordon Publishers.
- Darling-Hammond, L., & McLaughlin, M. W. (1995). **Policies that support professional development in an era of reform**. Phi Delta Kappan, 76(8), 597-604.
- Hord, S. (1997). **Professional learning communities: Communities of continuous inquiry and improvement**. Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory.
- Hord, S.M.,Roussin, J.L., and Sommer,W.A. (2009). **Guiding professional learning communities : inspiration, challenge, surprise and meaning**. Corwin Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- The National Education Association (NEA).(2006). **Professional Community and Professional Development in the Learning-Centered School**. University of California, Berkeley USA.

